This question paper contains **10** printed pages]

TA—130—2024

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2024

INCOME TAX LAW & PRACTICE

Paper-(BC-4.5.1)

(Wednesday, 11-12-2024) **Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.**

Time—3 *Hours* *Maximum Marks*—75

N.B. :— (*i*) Q. No. **1** is compulsory.

(*ii*) Figures to the right indicate full marks.

(*iii*) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(*i*) प्र. क्र. **1** अनिवार्य आहे.

(*ii*) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

(*iii*) साध्या नॉन-प्रोग्रामेबल कॅल्क्युलेटरच्या वापरास परवानगी आहे.

1. Shri Hariprasad Somani, working in Eastern India Limited, Mumbai, has furnished the following details of his income for the year ended March 31, 2024 : 20

(*i*) Salary Rs. 24,000 per month.

(*ii*) Bonus equal to four month's salary.

P.T.O.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

(*iii*) Transport allowance (for coming to office and going back to his residence) at Rs. 700 per month.

(*iv*) Entertainment allowance at Rs. 500 per month.

(*v*) Received house rent allowance of Rs. 4,000 per month from the employer, but he paid a rent of Rs. 5,000 p.m.

(*vi*) Personal medical bills of Rs. 32,500 were reimbursed by the employer. His treatment has been done in a private nursing home not belonging to the employer.

(*vii*) His contribution to the company's Recognised Provident Fund is Rs. 38,000 and the employer contributes an equal amount. The interest credited to the Provident Fund Account 9.5% per annum is Rs. 12,000.

(*viii*) Interest on Government Securities Rs. 23,000.

(*ix*) Income from units of Mutual Fund Rs. 5,500 (Gross).

(*x*) Interest on Post Office Savings Bank Account Rs. 7,500.

(*xi*) Life Insurance Premium paid during the year Rs. 4,800.

Compute the total income of Shri Hariprasad Somani for the A.Y. 2024-25.

ईस्टर्न इंडिया लिमिटेड, मुंबई येथे कार्यरत असलेल्या श्री हरिप्रसाद सोमाणी यांनी 31 मार्च 2024 रोजी संपलेल्या वर्षातील त्यांच्या उत्पन्नाचा पुढील तपशील सादर केला आहे :

(*i*) पगार 24,000 रुपये प्रति महिना.

(*ii*) चार महिन्यांच्या पगाराइतका बोनस.

(*iii*) वाहतूक भत्ता (कार्यालयात येण्यासाठी आणि त्याच्या निवासस्थानी परत जाण्यासाठी) 700 रुपये प्रति महिना.

(*iv*) मनोरंजन भत्ता 500 रुपये प्रति महिना.

(*v*) नियोक्त्याकडून दरमहा 4,000 रुपये घरभाडे भत्ता प्राप्त झाला, परंतु त्याने 5,000 रुपये प्रति महिना भाडे दिले.

(*vi*) 32,500 रु. ची वैयक्तिक वैद्यकीय बिले नियोक्त्याने परत केली. मालकाच्या मालकीच्या नसलेल्या खाजगी नर्सिंग होममध्ये त्याच्यावर उपचार करण्यात आले.

(*vii*) कंपनीच्या मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधीमध्ये त्याचे योगदान 38,000 रुपये आहे आणि नियोक्ता देखील समान रक्कमेचे योगदान देतो. प्रॉव्हिडंट फंड खात्यात वार्षिक 9.5% दराने 12,000 रुपये व्याज जमा झाले.

(*viii*) सरकारी प्रतिभूतीवरील व्याज 23,000 रु..

(*ix*) म्युच्युअल फंडाच्या युनिट्सचे उत्पन्न 5,500 रु. (एकूण).

(*x*) पोस्ट ऑफिस बचत खात्यावरील व्याज 7,500 रु..

(*xi*) लाइफ इन्शुरन्स प्रीमियम वर्षभरात 4,800 रुपये भरले.

कर निर्धारण वर्ष 2024-25 करिता श्री हरिप्रसाद सोमाणी यांच्या एकूण उत्पन्नाची गणना करा.

2. From the following information determine the taxable capital gains : 15

1. X purchased a house property in May 2010 for Rs. 16,70,000.
2. X made some improvements in the house by incurring Rs. 6,00,000 in August 2014.
3. X sold the property on 20th June, 2023 for Rs. 70,00,000.

P.T.O.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

4. He paid Rs. 70,000 as Brokerage to the agent at the time of sale.

5. Stamp Valuation Authority valued the property Rs. 90,00,000 which is not objected by the seller or the buyer of the house.

6. On 15th Nov., 2023 X purchased a residential flat for Rs. 25,00,000.

The cost inflation index for 2010-11 was 167, for 2014-15 it was 240 and for 2023-24 it was 348.

खालील माहितीवरून करपात्र भांडवली नफा निश्चित करा :

1. X ने मे 2010 मध्ये 16,70,000 रु. मध्ये घराची खरेदी केली.

2. X ने ऑगस्ट 2014 मध्ये 6,00,000 रुपये खर्च करून घरात काही सुधारणा केल्या.

3. X ने 20 जून 2023 रोजी मालमत्ता 70,00,000 रुपयांना विकली.

4. त्याने विक्रीच्या वेळी एजंटला ब्रोकरेज म्हणून 70,000 रुपये दिले.

5. मुद्रांक मुल्यांकन प्राधिकरणाने मालमत्तेचे मूल्य 90,00,000 रुपये केले ज्याला घर विकणाऱ्याने किंवा खरेदीदाराने हरकत घेतली नाही.

6. 15 नोव्हेंबर 2023 रोजी X ने 25,00,000 रुपयांना निवासी फ्लॅट खरेदी केला. 2010-11 साठी महागाई निर्देशांक 167 होता, 2014-15 साठी तो 240 होता आणि 2023-24 साठी तो 348 होता.

Or

(किंवा)

Explain in detail the exemptions available u/s 54.

कलम 54 अंतर्गत उपलब्ध वजावटींचे तपशीलवार वर्णन करा.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

3. Dr. Bijli is a Professor of Economics and is a resident of India. He submits before you the following incomes for computing his income under the head 'Income from Other Sources' for the Assessment Year 2024-25 : 15

1. He is an author of a text-book for schools which fetched him a gross royalty of Rs. 45,000. He claims the following deductions from this amount :

   (*a*) Salary to a clerk who collects for him necessary data and goes through the final proof-reading Rs. 24,000.

   (*b*) Telephone expenses of Rs. 1,200 attributed to the publication and sale of his book and other matters in connection with the printing of the new edition of the book.

2. Income from articles which were published in 'Economic Times' and 'Eastern Economist' Rs. 3,000.

3. He lives in a rented house paying rent Rs. 3,000 p.m. The house is too big for his family. Hence, he has sub-let one-third portion of the house on a rent of Rs. 1,500 p.m. Dr. Bijli has undertaken the liability of paying municipal taxes of Rs. 1,500 on the whole house and also the current repairs of the whole house amounting to Rs. 6,000.

4. Dr. Bijli received Rs. 250 per lecture delivered at the Christian Institute. During the previous year he delivered 24 lectures.

P.T.O.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

5. He is an examiner of a number of universities. This source gave him a remuneration of Rs. 7,000.

6. His other incomes were :

   (*i*) Winnings from card games and betting Rs. 6,500.

   (*ii*) Winnings from chess Rs. 1,000.

   (*iii*) Received interest on Government of England Bonds Rs. 500.

7. Received Rs. 2,000 as dividend from a company by a cheque.

डॉ. बिजली हे अर्थशास्त्राचे प्राध्यापक असून ते भारतातील रहिवासी आहेत. करनिर्धारण वर्ष 2024-25 साठी 'इतर स्रोतांपासूनचे उत्पन्न' या शीर्षकाखाली त्यांच्या उत्पन्नाची गणना करण्यासाठी त्यांनी आपल्यासमोर खालील उत्पन्न सादर केली आहेत :

1. ते शाळांसाठी असणाऱ्या एका पाठ्यपुस्तकाचे लेखक आहेत ज्यामुळे त्यांना 45,000 रुपयांची एकूण रॉयल्टी मिळाली. ते या रकमेतून खालील कपातींचा दावा करतात :

   (*a*) एका कारकुनाचा पगार 24,000 रु. जो त्यांच्यासाठी आवश्यक माहिती गोळा करतो आणि अंतिम प्रूफ-रीडिंग करतो.

   (*b*) त्यांच्या पुस्तकाच्या प्रकाशन आणि विक्रीसाठी आणि पुस्तकाच्या नवीन आवृत्तीच्या छपाई संदर्भात झालेला टेलिफोन खर्च 1,200 रु..

2. 'इकॉनॉमिक टाइम्स' आणि 'इस्टर्न इकॉनॉमिस्ट' मध्ये प्रकाशित झालेल्या लेखांचे उत्पन्न 3,000 रुपये.

3. ते भाड्याच्या घरात 3,000 रुपये भाडे देऊन राहतात. ते घर त्यांच्या कुटुंबासाठी खूप मोठे आहे. म्हणून, त्याने घराचा एक तृतीयांश भाग मासिक 1,500 रुपये भाड्याने दिला आहे. डॉ. बिजली यांनी संपूर्ण घराचा 1,500 रुपये पालिकेचा कर भरण्याची जबाबदारी घेतली आहे आणि संपूर्ण घराच्या सध्याच्या 6,000 रुपयांच्या दुरुस्तीची जबाबदारी घेतली आहे.

4. ख्रिश्चन इन्स्टिट्यूटमध्ये देण्यात येणाऱ्या प्रत्येक व्याख्यानामागे डॉ. बिजली यांना 250 रुपये मिळाले. मागील वर्षभरात त्यांनी 24 व्याख्याने दिली.

5. ते अनेक विद्यापीठांचे परीक्षक आहेत. या स्रोताने त्यांना सात हजार रुपये मानधन दिले.

6. त्यांचे इतर उत्पन्न खालीलप्रमाणे होते :

   (*i*) पत्त्यांचा खेल आणि सट्टेबाजीतून 6,500 रुपये जिंकले.

   (*ii*) बुद्धिबळातील विजय 1,000 रु..

   (*iii*) इंग्लंड सरकारच्या रोख्यांवर 500 रु. व्याज मिळाले.

7. चेकद्वारे कंपनीकडून लाभांश म्हणून 2,000 रु. मिळाले.

Or

(किंवा)

From the particulars given below, determine deductions u/s 80 for Mr. Shivam for the Assessment Year 2024-25 :

	Particulars	Rs.
1.	Contribution to Recognised Provident Fund	20,000
2.	Repayment of home loan taken from LIC (including Rs. 20,000 interest)	60,000
3.	Tuition fees of three children paid	57,000
4.	LIC premium on own life paid	30,000
5.	Investment in NSC VIII Issue	20,000
6.	Own medical insurance premium paid by cheque	27,000

P.T.O.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

7. Father's medical insurance premium paid by cheque 34,000

8. Mr. Shivam's brother is a disabled person and dependent on Mr. Shivam

9. Interest paid on loan taken for higher education of a son 20,000

खाली दिलेल्या तपशिलांवरून, करनिर्धारण वर्ष 2024-25 करिता श्री शिवमसाठी कलम 80 अंतर्गत वजावट निश्चित करा :

तपशील :		रु.
1.	मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधीमध्ये योगदान	20,000
2.	LIC कडून घेतलेल्या गृहकर्जाची परतफेड (20,000 रु. व्याज समाविष्ट)	60,000
3.	तीन मुलांची शिकवणी फी भरली	57,000
4.	स्वत:ची जीवन विमा प्रव्याजी दिली	30,000
5.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्राच्या आठव्या निर्गमनात गुंतवणूक	20,000
6.	स्वत:ची वैद्यकीय विमा प्रव्याजी चेकने दिली	27,000
7.	वडिलांची वैद्यकीय विमा प्रव्याजी चेकने दिली	34,000
8.	श्री शिवमचा भाऊ अपंग आहे आणि शिवमवर अवलंबून आहे.	
9.	मुलाच्या उच्च शिक्षणासाठी घेतलेल्या कर्जावर व्याज दिले	20,000

4. From the following information compute tax liability of Mr. Ram for the Assessment Year 2024-25 : 15

		Rs.
1.	Income from House Property (Computed)	80,000
2.	Interest on Government Securities	10,000

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

3.	Long-term Capital Gains u/s 112	50,000
4.	Income from Business	10,55,000
5.	Purchased NSC VIII Issue	30,000
6.	Deposited in PPF	60,000
7.	Repayment of home loan taken from SBI	35,000

खालील माहितीवरून करनिर्धारण वर्ष 2024-25 करिता श्री राम यांच्या कर दायित्वाची गणना करा :

		रु.
1.	गृहसंपत्तीपासूनचे उत्पन्न (गणन केलेले)	80,000
2.	सरकारी प्रतिभूतींवरील व्याज	10,000
3.	कलम 112 अंतर्गत दीर्घकालीन भांडवली नफा	50,000
4.	व्यवसायापासून उत्पन्न	10,55,000
5.	NSC आठवा निर्गमन खरेदी केला	30,000
6.	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधिमध्ये जमा	60,000
7.	SBI कडून घेतलेल्या गृहकर्जाची परतफेड	35,000

Or

(किंवा)

Write in detail how the tax is computed on the total income of an individual.

नैसर्गिक व्यक्तीच्या एकूण उत्पन्नावर आयकराचे गणन कसे केले जाते ते सविस्तर लिहा.

P.T.O.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7

5. Write short notes on any *two* of the following : 10

(*i*) Short-term Capital Gain

(*ii*) Deduction u/s 80D

(*iii*) *Five* examples of Income from Other Sources

(*iv*) Health & Education Cess

खालीलपैकी कोणत्याही **दोहों**वर संक्षिप्त टिपा लिहा :

(*i*) अल्पकालीन भांडवली लाभ

(*ii*) 80D अंतर्गत वजावट

(*iii*) इतर स्रोतांकडून मिळणाऱ्या उत्पन्नाची **पाच** उदाहरणे

(*iv*) आरोग्य आणि शिक्षण उपकर.

X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7X114YB8D7B7